

Professori Ilkka Virtanen

Rannikko-Pohjanmaan maanpuolustus- ja veteraanivaltuuskunnan puheenjohtaja

Saatesanat Veteraani- ja maanpuolustus-
järjestöjen laskiessa havuseppeleen
Suomen Vapaudenpatsaalle 9.7.1998
patsaan pystytyksen 60. vuosipäivänä

SUOMEN VAPAUDENPATSAS 60 V – FINLANDS FRIHETSSTATY 60 ÅR

Kuluneen runsaan puolen vuoden aikana olemme saaneet kokea monta ikimuistoista juhlatilaisuutta, joiden yhteisenä viitekehystenä on ollut maamme 80 vuotta keskeytyksettä jatkunut itsenäisyys ja vapaus. Itsenäinen Suomi 80 v 6.12.1997, Tammisunnuntain 80 -vuotismuistotilaisuudet 25.1.1998, Jääkärien Suomeen paluun 80 -vuotisjuhla 25.2.1998 ja Suomen puolustusvoimat 80 v 4.6.1998, tässä tärkeimmät näistä juhlatilaisuuksista.

Vaasan kannalta on merkittävää, että kaikki muistotilaisuuksien kohteena olleet alkuperäistapahtumat liittyvät kiinteästi juuri Vaasaan. Vapaussodan alkaminen täällä, jääkärijoukkojen kotiinpaluu Vaasan kautta ja niiden muodostuminen myöhemmin kansallisen armeijamme perusrungoksi sekä Vaasan toimiminen - vaikkakin lyhytaikaisesti - itsenäisen Suomen ensimmäisenä hallintokaupunkina sitovat Vaasan keskeisesti itsenäisyytemme alkuhetkiin. Jälkipolville nämä tosiseikat tulivat arvonsa mukaisesti dokumentoiduksi, kun Vaasan kauppatorille pystytettiin tasan 60 vuotta sitten kuvanveistäjä Yrjö Liipolan suunnittelema ja toteuttama Suomen Vapaudenpatsas - Finlands Frihetsstaty. Patsas paljastettiin 9.7.1938 suuren isänmaallisen innostuksen vallitessa. Tilaisuutta kunnioittivat läsnäolollaan mm. Tasavallan Presidentti Kyösti Kallio ja sotamarsalkka C.G.E. Mannerheim.

Vapaudenpatsaan pystyttämisen aikoihin maamme itsenäisyys ja vapaus eivät suinkaan olleet vielä erityisen varmallalla pohjalla. Kestikin vain runsaan vuoden, kun Suomen oli jälleen taisteltava vapautensa puolesta. Uskon tulkitsevani isänmaanystävien tuntoja oikein, kun laajennan Vapaudenpatsaan symboloimat arvot kattamaan myös tämän myöhemmän vapaustaistelumme. Kun Kansallisen Veteraanipäivän valtakunnallista pääjuhlaa vietettiin tän vuonna Vaasassa, oli Suomen Vapaudenpatsas näiden juhlapäivien itseoikeutettuna symbolina. Näin haluttiin antaa vielä joukossamme oleville nais- ja miesveteraaneille se tunnustus, joka heille vapautemme puolustamisesta ja säilyttämisestä ehdottomasti kuuluu. Vapaudenpatsas sai siis myös tässä isänmaamme itsenäisyyttä ja vapautta laaja-alaisesti kuvaavan merkityksen

På den tiden, när Frihetsstatyn restes, var vårt lands självständighet och frihet dock inte på någon fast grund. Det tog bara drygt ett års tid, när Finland igen måste kämpa för sin frihet. Jag är säker, att jag tolkar fosterlandsvännernas känslor rätt, när jag utvidgar de värden, som Frihetsstatyn symboliserar, att täcka också denna vår senare frihetskamp. När den Nationella Veteransdagens riksfestligheter firades i år i Vasa, var Finlands Frihetsstaty det självskrivna kännetecknet för dessa festdagar. På detta sätt ville man ge till både de kvinnliga och manliga veteranerna den upp-

skattning som på grund av försvaret och bevaringen av vår frihet dem tillhör. Således fick Frihetsstatyn också här en innebörd, som omfattande beskriver vårt fosterlands självständighet och frihet.

Veteran- och försvarsorganisationerna i Vasa och i Vasanejden vill med granriskransen hedra den självständiga frihet av vårt fosterland som Finlands Frihetsstaty för 60 års tid har vid Vasa salutorg symboliserat. Vaasassa ja Vaasan seudulla toimivat veteraani- ja maanpuolustusjärjestöt haluavat havuseppeleen laskulla kunnioittaa sitä isänmaamme itsenäistä vapautta, jota Suomen Vapaudenpatsas on jo 60 vuoden ajan Vaasan kauppatorilla symboloinut.